

Рер. № 4996/23.10.2017г

екз. 2

РЕЦЕНЗИЯ

от генерал-майор (о.р.) доктор на науките професор ВАЛЕРИ ЛАЗАРОВ ЛАЗАРОВ професор в катедра „Мениджмънт на сигурността и отбраната“ на факултет „Национална сигурност и отбрана“ на военна академия „Г.С. Раковски“ София бул. “Евлоги Георгиев”, № 82, тел. 029226696, п.к. 1504 на научните трудове на полковник доктор на науките доцент **Веселин Петров Мадански**, доцент в научноизследователска секция към Институт „Научноизследователска и иновационна дейност“ на Национален военен университет „В. Левски“, единствен участник в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ за военнослужещ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, по научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)“.

Конкурсът е обявен със заповед на министъра на отбраната № ОХ-611/27.06.2017 г. публикуван в Държавен вестник бр. 60 от 25.07.2017г., страници 93-94, за нуждите на катедра „Специализирана подготовка“ при факултет „Общовойскови“ на Национален военен университет „Васил Левски“ по учебните дисциплини: „Безопасност на жизнената дейност“ и „Модул за оцеляване“.

1. Кои трудове от представените от кандидата се приемат за оценка от рецензента

От предложените документи с наукометрични данни на публикациите и научните трудове на кандидата полковник доктор на науките доцент Веселин Петров Мадански е видно:

1.1. Дисертация, автореферат и шест публикации в обема на 336 страници са представени за рецензирани при получаване на образователната и научна степен „доктор”.

1.2. Една монография (188 стр.), две учебни пособия (432 стр.), 12 доклада (85) страници са рецензирани при заемане на академичната длъжност „доцент”.

1.3. Научна продукция за придобиване на научна степен „доктор на науките” и публикации към нея - 8 публикации в обема на 746 страници.

1.4. Допълнителна научна продукция по конкурса за “професор” - 27 публикации в обема на 1130 страници, в т.ч. монография - 245 стр.; учебник - 406 стр.; 25 доклада и публикации в обема на 479 страници.

Общо научните 56 публикации на участника в конкурса за “професор” полковник доцент доктор на науките Веселин Мадански възлиза на респектиращите 2917 страници, количество многократно надхвърлящо изискванията на ЗРАСРБ.

От представените научни трудове и научни публикации за конкурса “професор” приемам за рецензиране 32 заглавия: 1 монография; 1 електронен учебно-методически комплекс в областта на автономното съществуване и оцеляване в екстремални условия; 30 научни статии и научни доклади в страната и чужбина - от общо 1020 страници, от тях на български език - 20 заглавия, на английски език -12.

2. Обща характеристика на научноизследователската, научноприложната и педагогическата дейност на кандидата. В кои

научни области и проблеми кандидатът е работил и продължава да работи

Научноизследователската, научноприложната и педагогическата дейност на полковник доктор на науките доцент Веселин Петров Мадански изцяло е насочена в областта и проблематиката по специалността на конкурса за „професор” - област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1. „Национална сигурност”, по научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)”, по учебните дисциплини: „Безопасност на жизнената дейност” и „Модул за оцеляване”. Тези специални компетенции и умения кандидатът придобива като преподавател, докторант, изследовател и участник в системата за национална сигурност.

Научноизследователската и научноприложната дейност на кандидата е насочена към генериране на нови знания чрез научно-теоретично обобщаване на концепцията за безопасност на жизнената дейност като инструментариум за разработване на адекватни принципи на жизнена дейност на обществото.

Педагогическата дейност на полковник доктор на науките доцент Веселин Петров Мадански в областта на образование и обучение в сигурността и отбраната е фокусирана към доразвиване теорията и практиката на устойчивото развитие на военнообразователната система чрез успешен мениджмънт на знанието в обучаващите се организации.

3. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Полковник доктор на науките доцент Веселин Петров Мадански има сериозно образование: магистър по „източни езици-гръцки език”, магистър по „военно дело”, магистър в област „сигурност и отбрана”, „доктор” по научна специалност 05.12.01. „Организация и управление на въоръжените сили”, „доктор на науките” в област на висшето образование 9. „Сигурност

и отбрана”, професионално направление 9.2. „Военно дело” и научна специалност 05.12.01. „Организация и управление на въоръжените сили”.

Съгласно сведение на Комисията по допускане на кандидатите по обявения конкурс за „професор” (протокол № 116 на КС на катедра „Специализирана подготовка”), полковник доктор на науките доцент Веселин Петров Мадански категорично покрива всички критерии - аудиторна учебна заетост, точков еквивалент на дейностите и показателите за заемане на академична длъжност „професор”, контролна и експертна дейност, нормативна дейност.

4. Основни научни резултати и приноси

Научните и научно-приложните приноси в авторските публикации на полковник доктор на науките доцент Веселин Петров Мадански са свързани основно с разработване на проблематика по специалността на конкурса за „професор” - област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1. „Национална сигурност”, по научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)”, по учебните дисциплини: „Безопасност на жизнената дейност” и „Модул за оцеляване”, която може да бъде обособена в няколко тематични направления:

1. Научни и научно-приложни приноси в област сигурност и отбрана

1.1. Генерирани са нови знания чрез научно-теоретично обобщаване на концепцията за безопасност на жизнената дейност като инструментариум за разработване на адекватни принципи на жизнена дейност на обществото във връзка с небивалото нарастване на опасностите и заплахите за човека, неговите съобщества, човечеството и Земята. Представена е теоретичната основа и научната и професионална област за изследване на съвременния комплекс от глобални проблеми на сигурността и безопасността в системата „човек - среда на обитаване” и цялостна система за формиране на съвременна култура на безопасност - „теория - практика - образование -

наука”, в рамките на която да се осъществява комплексно изучаване на дадената сфера на човешката дейност и по-нататъшното ѝ развитие - 1.1.; 2.1.; 3.1. 3.2.; 3.3.; 3.4.; 3.5.; 3.8.; 3.9.;3.18.

1.2. Разкрита е същността на концепцията за безопасност на жизнената дейност, нейната теоретична база, понятиен апарат и интегрални показатели; същността и съдържанието ѝ като област на научните и професионални знания, обхващащи теорията и практиката за защита на човека и човешките общности от опасни и вредни фактори във всички сфери на човешката дейност, които следва да се изучават заедно с екологичните, икономическите, технологичните, социалните, организационните и други елементи на системите, в които те влизат.1.1.; 2.1.; 3.8.

1.3. Анализирана е същността на концепцията за безопасност на жизнената дейност в аспектите на сигурността и отбраната на основата на анализа на опасностите и заплахите, екстремалната ситуация като проява на опасността в жизнената дейност, военнопрофесионалната дейност като екстремална професия и военните конфликти като екстремална тяхна проява - 1.1.; 2.1.

1.4. Обогатени и разширени са теоретичните и практическите постановки за схващанията за екстремалността в условията на дейност и на оцеляването, като особен вид дейност. Разграничени са понятията „екстремална ситуация” и „екстремални условия” чрез обобщаване на научните постановки за екстремалността в съвременната наука и в аспекта на дейността. Предложена е обобщена и допълнена класификация на екстремалните ситуации. Анализирани са същността и съдържанието на екстремалната дейност и екстремални условия на дейност, както и военнопрофесионалната дейност (военната служба) като екстремална професия, като са разкрити същността, спецификата и условията на военната служба като военнопрофесионалната дейност, характеризирани са екстремалните условия на военнопрофесионалната дейност, изведена е

структурата и характеристиките на екстремалните фактори във военнопрофесионалната дейност. Формулирани са основите за безопасността на военната служба, като военнопрофесионалната дейност - 1.1.; 2.1.; 3.4.; 3.19.

1.5. Допълнени са научнотеоретичните и практическите постановки чрез разкриване на същността и спецификата на военнопрофесионална дейност в контекста на концепцията за екстремална професия и характерните черти и особености на въоръжения конфликт.

Характеризирани са екстремалните условия във военнопрофесионалната дейност като екстремална професия. Анализирани са военните конфликти като екстремална проява на опасностите в жизнената дейност, като е разкрита тяхната същност и специфика и са обобщени характерните им черти и особености, характеризирани са средствата за воденето им и тяхното въздействие и са анализирани схващанията за съвременните форми на информационна и хибридна война - 1.1.; 2.1.; 3.6.

1.6. На основата на теорията на екстремалната дейност, е разкрита същността и структурата на оцеляването като интегрален елемент на военнопрофесионалната дейност и е допълнена структурата на готовността на военнослужещи за оцеляване в екстремални условия на военнопрофесионална дейност. Обосновани са основите на оцеляването в аспекта на безопасността на жизнената дейност и са характеризирани основни екстремални фактори на оцеляване. Разкрита е същността на оцеляването като съдържателна линия в концепцията за безопасност на жизнената дейност и динамиките и нивата на оцеляване. Защитена е тезата, че прилагането на комплексен, поетапен, многокомпонентен модел за подготовка за оцеляване в екстремални условия ще осигури формиране на адекватна специализирана готовност за оцеляване у военнослужещите при изпълнение на военнопрофесионална дейност - 1.1.; 2.1.; 3.10.; 3.11.

1.7. Обоснована и доказана е научно-експертна платформа, чрез която са формулирани методологическите постановки за ефективна подготовка на военнослужещите за оцеляване в екстремални условия: изискванията, методическите основи и организационните аспекти на подготовката: принципи, цели, структура, етапи, съдържание, проверка на знанията и уменията и организационно-педагогическите условия за постигане на желаната ефективност при подготовката - 1.1.; 3.10.; 3.12.

2. Научни и научно-приложни приноси в област образование и обучение в сигурността и отбраната

2.1. Доразвити са теорията и практиката на устойчивото развитие на военнообразователната система чрез успешен мениджмънт на знанието в обучаващите се организации, възприели в своята дейност знанието като водеща парадигма и неотменим императив за ефективност и ефикасност в дейността си на основата на комплексен анализ на предизвикателствата които са продиктувани от външната и вътрешната среда за нейното функциониране, идентифициране на основните проблемни области във функционирането, състоянието и възможностите ѝ. Очертани са базовите принципи на структурата и дейността на военнообразователната система и фундаменталните стратегически цели и задачи, основните направления и възможности за усъвършенстването ѝ в концептуално, организационно и технологично отношение - 3.13.; 3.14.;3.15.; 3.16.; 3.17;3.20.; 3.21.; 3.22.; 3.23.; 3.24.; 3.25.; 3.26.

2.2. Анализирани са основните елементи на военнообразователната система на Република България, като комплексна, адаптивна и гъвкава система, която се развива в единство, с взаимно допълване и без дублиране със системата на гражданското образование в Република България, новите изисквания към съдържанието и нивото на подготовка на офицерите, за осъвременяване на съдържанието, идеологията и дидактиката на образователния процес и преминаване към система за обучение през целия

живот. Образователната система следва да се разглежда като подсистема на системата за национална сигурност, а военнообразователната система (ВОС) е неин основен елемент - 3.15.; 3.16.

2.3. Анализирани са характеристиките на конкурентната среда на обучението в областта на сигурността, отразена в Рейтинговата система на висшите училища в България - 3.21., нейните особености при обучението в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“ от област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“ - 3.20., нейната динамика - 3.22., адаптивността на НВУ „В. Левски“ към конкурентната среда - 3.13.; Проблемите и несъответствията в нормативната база, регламентираща обучението в областта на сигурността и отбраната, създаваща условия за конкуренция без правила, както и състоянието на развитието на академичния състав в областта в създадените условия за експресно научно израстване - 3.13.; 3.20.; 3.21.; 3.22.; 3.23.

2.4. Научно е доказана тезата, че към управлението на човешките ресурси в системата за сигурност като основен носител на организационно и научно знание следва да се подхожда като към стратегическа дейност, базирана на подхода на управлението по компетентност и компетенции, за създаването на конкурентно предимство при ресурсна обвързаност в реално време в системата за образование и квалификация в сигурността, възможните подходи и насоки за изграждане на единна национална система за образование и квалификация на експерти, специалисти и лидери, заемащи различни длъжности в структурите, органите и подсистемите на системата за национална сигурност на Република България. Водещ елемент и основен стълб на подобна система може да бъде военнообразователната система, която притежава нужния научно-методически капацитет и образователни способности и е в състояние да бъде интеграционен фактор и модел за изграждане на общо научно-изследователско и образователно-квали-

фикационно пространство по въпросите на сигурността и отбраната - 3.24.; 3.25.; 3.26.

2.5. Предложен е нов подход към управлението на развитието на научния потенциал във военнообразователната система като базисна основа на съвременно знание в системата за сигурност, гарантиращ приемствеността и естествения еволюционен преход чрез разработване на компетентностни модели като критерий за способностите на отделния член на академичния състав и изискванията на настоящата и бъдещите длъжности и диагностика на дефицитите - 3.7.; 3.21

2.6. Създадена е система от теоретични обобщения и научнообосновани предложения по проблемите на обучението в трите степени на висше образование в областта „Сигурност и отбрана” по професионалните направления „Национална сигурност” и „Военно дело”, теорията на националната сигурност и научните основи на системното управление, теорията и практиката на обучението в образователната и научна степен „Доктор” за създаването на необходимия потенциал и капацитет от подготвен академичен състав в системата за сигурност - 3.24., 3.21., 3.13., 3.22., 3.14., 3.15.

3. Научни и научно-приложни приноси в област икономика на сигурността и отбраната

3.1. На база на теоретичен анализ са предложени специфични подходи при осъществяване на офсетните сделки в Българската армия - 3.27.; 3.28

3.2. Предложен е алтернативен подход при осъществяване на управлението на различните видове предприятия. Използва се и се прилага социалното програмиране като специфична технология в управлението на малките и средни предприятия. Спецификата на дейностите свързани с отбраната и сигурността се дефинирани като отделен елемент в процеса на програмиране - 3.29.

3.3. Изведени са конкретни предложения с практико-приложен характер за подкрепата на предприемачеството чрез насърчаването на конкурентоспособността - 3.30.

5. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

От приложените по конкурса за „професор” материали е видно, че изброените приноси имат важно значение за теорията и практиката в предметната област, в която работи полковник доктор на науките доцент Веселин Мадански.

6. Оценка в каква степен приносите са дело на кандидата

Анализът на основните научни резултати и приноси категорично налага извода за 100 процентово авторско участие в предложените за рецензиране трудове.

7. Критични бележки за рецензираните трудове

В предложената изключително богата научната продукция напълно нормално е да има дребни и несъществени редакторски грешки, но те с нищо не променят категоричното убеждение, че полковник доктор на науките доцент Веселин Мадански напълно отговаря на условията по конкурса за „професор”.

8. Лични впечатления и други въпроси, по които рецензентът смята, че следва да вземе отношение

Обстойният преглед на депозираните от полковник доктор на науките доцент Веселин Мадански документи по конкурса за заемане на академична длъжност „професор” за военнослужещ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1. „Национална сигурност”, по научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)” за нуждите на катедра „Специализирана подготовка“ при факултет „Общовойски“ на Национален военен университет „Васил Левски“ по учебните дисциплини: „Безопасност на жизнената дейност” и

„Модул за оцеляване” показва, че документите са изрядни и са подадени в срок. От посочената справка за наукометричната продукция на трудовете на кандидата се вижда, че той напълно е изпълнил необходимите изисквания на конкурса.

Лично познавам полковник доктор на науките доцент Веселин Мадански. Според мен той е високо образован, интелигентен, отговорен, организиран и дисциплиниран офицер и изследовател.

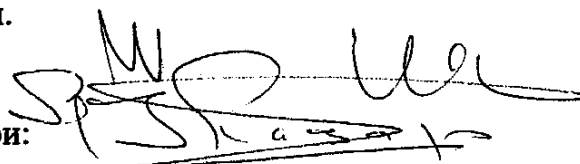
9. Заключение

Категорично считам, че полковник доктор на науките доцент Веселин Мадански, доцент в научноизследователска секция към Институт „Научноизследователска и иновационна дейност” на Национален военен университет „В. Левски”, отговаря на изискванията за заемане на конкурсната академична длъжност „професор” за военнослужещ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1. „Национална сигурност”, по научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (национална сигурност)”, обявен от катедра „Специализирана подготовка” при факултет „Общовойскови” на Национален военен университет „Васил Левски” по учебните дисциплини: „Безопасност на жизнената дейност” и „Модул за оцеляване”.

10. Оценка на кандидата

Убедено давам положителната си оценка за полковник доктор на науките доцент Веселин Петров Мадански.

Рецензент и член на научното жури:

генерал-майор (о.р.) професор доктор на науките ВАЛЕРИ ЛАЗАРОВ

22.10.2017г.

град София